

Dobândirea amplasamentului pentru constructia reactoarelor modulare mici a presupus o suma ce depaseste semnificativ pretul de piata (raport)

Dobândirea amplasamentului de la Doicești pentru constructia reactoarelor modulare mici a presupus plata unei sume care depaseste semnificativ pretul de piata, prin refacturarea unor costuri pe care evaluatorul le-a exclus, sustine raportul Corpului de Control al Prim-Ministrului, publicat luni.

Astfel, potrivit documentului citat, pentru partea nucleara (aproximativ 52 ha), pretul achizitiei a fost de 46 milioane de euro, fata de valoarea de piata stabilita de KPMG, de circa 24 milioane euro. Raportul mentioneaza, totodata, ca Nova platise 2,8 milioane euro pentru aceeasi parte, în conditiile în care vânzatorul GECO nu a executat demolarile asumate prin contractul încheiat la finele anului 2021.

"Nova a fost selectat ca asociat în compania de proiect RoPower pe baza a doua argumente: ca detinea terenul de la Doicești si ca avea experienta grupului E-INFRA în constructia de infrastructura energetica. Argumentul principal a fost proprietatea asupra terenului. Raportul constata ca niciunul nu justifica o asociere", se precizeaza în raport.

Corpul de control al premierului sustine ca Nova nu a adus terenul ca aport, ci l-a vândut companiei RoPower dupa mai mult de 2 ani: pretul de vânzare a fost de circa 24 de milioane euro, la care s-a adaugat un acord de refacturare de circa 22 milioane euro (cu TVA) - în total (cu TVA) circa 46 de milioane euro, pret de 16 ori mai mare decât suma achitata de Nova pentru suprafata aferenta proiectului nuclear (fara a fi incluse costurile de demolare si alte îmbunatatiri). Achitarea pretului de vânzare a fost finantata din împrumuturile acordate de Nuclearelectrica companiei RoPower. Suma refacturata nu a fost achitata la data finalizarii controlului, termenul initial stabilit pentru plata fiind prelungit pe perioada derularii actiunii de control.

Acordul Investitorilor (septembrie 2022) a prevazut dobândirea terenului de la un actionar - operatiune care, daca era facuta în primii 2 ani de la înfiintare, intra obligatoriu sub incidenta art. 44 din Legea nr. 31/1990: aprobarea adunarii generale a actionarilor, evaluarea de experti independenti (art. 38 si 39) si publicarea în Monitorul Oficial. Clauza, prevazând cumpararea la valoarea contabila a vânzatorului, contravenea acestor dispozitii imperative.

Fiind o tranzactie între firme afiliate (Nova si RoPower), art. 11 alin. (4) si art. 19 alin. (6) din Codul fiscal (Legea nr. 227/2015) impuneau ca pretul sa fie cel de piata, nu valoarea din contabilitatea vânzatorului. Spre deosebire de art. 44, aceasta cerinta se aplica oricarei tranzactii între parti afiliate, indiferent de termen.

"Respectarea dispozitiilor legale a fost ocolita în trei pasi: pretul a fost fixat initial la valoarea contabila din evidentele Nova; clauza a fost apoi modificata în "valoare de piata plus acord de refacturare"; iar tranzactia a fost amânata pâna la 5 iunie 2025, peste termenul de 2 ani - iesind astfel din sfera de aplicare a dispozitiilor art. 44. Raportul retine ca aceasta întârziere "a scos SNN de sub protectia legii", subliniaza documentul citat.

Guvernul arata, în context, ca în logica asocierii terenul ar fi trebuit sa fie aportul care justifica participatia de 50%, iar nu un bun vândut separat, contra unei sume de bani. Prin vânzare, acelasi activ a produs un beneficiu partenerului privat. De asemenea, în prezent, participatia Nova la RoPower este în continuare de 50%, în conditiile în care singurele cheltuieli financiare sunt generate de aportul de 4 milioane euro la capitalul social al RoPower.

"Corpul de control retine ca "conduita partenerului privat a fost una care a avut ca rezultat vânzarea terenului si refacturarea suplimentara a lucrarilor (...)" pentru a crea doar aparenta unei tranzactii derulate în conditii de piata libera, iar asocierea în cote egale nu a avut "o justificare logica sau economica" în contextul în care riscurile, obligatiile si drepturile nu au fost stabilite echilibrat între compania de stat si Nova prin Acordul investitorilor,

conventie ce prevaleaza Actului constitutiv al companiei de proiect", se precizeaza în comunicatul Executivului.

În aceste conditii, Corpul de Control al prim-ministrului recomanda Ministerului Energiei sa analizeze demersurile care au avut ca rezultat decizia de asociere a Nuclearelectrica cu NPG (Nova Power and Gas) în vederea implementarii proiectului pentru dezvoltarea reactoarelor modulare mici în România si derularea acestei asocieri, din perspectiva raportarii la normele europene si nationale privind interventia statului în economie.

Totodata, este solicitata analiza oportunitatii atragerii raspunderii contractuale sau administrative, dupa caz, a persoanelor care au negociat, avizat si propus spre aprobare Ministerului Energiei proiectul Acordului investitorilor.

De asemenea, este ceruta si o analiza a oportunitatii atragerii raspunderii contractuale sau administrative a reprezentantilor societatii nationale care, în contextul transferului de competenta catre directorul companiei de proiect, pe care l-au aprobat odata cu modificarea Actului constitutiv al acesteia, nu au întreprins niciun demers de evaluare a legalitatii si economicitatii întregului ansamblu de operatiuni premergatoare (evaluari ale imobilului) si finale (evaluarea prevederilor Acordului de refacturare) care au avut ca rezultat dobândirea amplasamentului de la Doicești, în conditiile în care au detinut, potrivit Acordului investitorilor, drepturi de auditare si evaluare a oricaror operatiuni a companiei de proiect.

Potrivit Corpului de control, argumentele care, potrivit reprezentantilor SNN, au stat la baza deciziei de asociere în cote egale cu NPG nu sunt valide si rationale întrucât NPG nu a demonstrat în prealabil capacitatea financiara si tehnica, superioara altor entitati private, de a sustine un astfel de proiect si nici nu poate fi calificata drept investitor unic pentru ca nu a adus, în compania de proiect, terenul necesar dezvoltarii Proiectului SMR prin aport în natura. Intentia ca terenul sa faca obiectul unei tranzactii comerciale a fost prevazuta de la început în Acordul Investitorilor, conventie care a stat la baza asocierii dintre SNN si NPG, în care se mentioneaza faptul ca "pe parcursul Etapei I a Proiectului Nuclear, Compania de Proiect va avea optiunea de cumparare asupra Terenului".

RoPower Nulcear este compania de proiect dedicata dezvoltarii primei centrale cu reactoare modulare mici (SMR) din România, amplasata la Doicești, judetul Dâmbovita. Fondata în 2022, RoPower este detinuta în cote egale de Nuclearelectrica SA, compania nationala de energie nucleara, si Nova Power & Gas, parte a grupului E-Infra.